



Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Finansministeren

2. november 2009

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 2 af 9. oktober 2009 (L1 - § 7).

Spørgsmål:

Finansministeren bedes give sin vurdering af SF's finanslovsforslag for 2010.

Svar:

SF's finanslovsforslag for 2010 er opdelt i to hovedelementer:

1. Konkrete udgifts- og indtægtsforslag til finanslovsforslaget for 2010, jf. bilag 1 og 2 i forslaget.
2. Investeringer, jf. tabel 1 i forslaget.

Ad. 1) Konkrete udgifts- og indtægtsforslag, jf. bilag 1 og 2 i SF's finanslovsforslag

SF foreslår merudgiftsforslag for i alt 8,7 mia. kr. og har angivet finansieringsforslag for et tilsvarende beløb, således at virkningen på de offentlige finanser ifølge SF er neutral i 2010.

Det er Finansministeriets vurdering, at udgifts- og indtægtsforslagene i SF's forslag til finanslov for 2010 vil reducere den offentlige saldo med omkring 4 mia. kr. Nedenfor er foretaget en nærmere vurdering af SF's merudgiftsforslag og finansieringsforslag.

De konkrete initiativer i SF's finanslovsforslag for 2010 skønnes at øge realvæksten i det offentlige forbrug med 0,4 pct. i 2010. Det skal ses i lyset af forslag om en række merudgifter og, at det ikke vurderes muligt at gennemføre nogle af de foreslåede reduktioner af det offentlige forbrug, som SF foreslår. Initiativerne skønnes på den baggrund at have en isoleret aktivitetsvirkning på 0,1 pct af BNP i 2010. Skønnet er forbundet med en vis usikkerhed.

Det vurderes endvidere, at forslagene vil øge skattetrykket med 0,1 pct-enheder til 46 pct. af BNP afledt af højere afgifter på cigaretter og afskaffelse af fradrag for sundhedsforsikringer.

Merudgiftsforslag

SF har angivet udgiftsforslag for 8,7 mia. kr., men har i vurderingen af merudgiftsforslagene fratrukket et skønnet finansieringsbidrag på godt 1,2 mia. kr. vedrøren-

de effektivisering af mødeafholdelse, øget skatteligning og frivillig modulation af landbrugsstøtte. I Finansministeriets skøn vurderes udgiftsforslag og finansieringsforslag separat, hvilket øger udgifter og finansieringsforslag tilsvarende. Der til kommer, at SF i deres udgiftsopgørelse ikke har medregnet udgifter på 50 mio. kr. til velfærdsteknologier, som fremgår af udspillets tekst (s.14) og derfor er medregnet i den samlede opgørelse af SF's udspil. jf. tabel 1. Omvendt er merudgifter på 400 mio. kr. til en udviklingsfond til klima og energiteknologi, der forudsættes finansieret af PSO-afgiften i SF's udspil, ikke medregnet i opgørelsen af SF's udspil nedenfor. Det skyldes, at hverken merudgifterne eller PSO-afgiften vil indgå i de offentlige finanser.

I SF's udspil beløber de samlede udgifter sig således til 9,6 mia. kr., men vurderes af Finansministeriet at ville udgøre minimum 10,7 mia. kr.

Tabel 1. Merudgifter i SF's udspil til finansloven for 2010

	SF's udspil	FM's skøn
De unge har ret til en ungdomsuddannelse	1.000	1.000 ¹⁾
Opkvalificering af ledige	750	750 ¹⁾
Bedre velfærdsuddannelser	250	250 ¹⁾
Miljøteknologisk udviklings- og demo. program ("Investeringer i fremtiden")	150	150
Velfærdsteknologi ekskl. innovationspulje	50	>60
Øget velfærd i kommunerne	1.500	1.500
Mere og bedre sundhed	1.600	1.600
Ulandsbistanden skal øges	1.000	1.000
Loft over kontanthjælp mv. afskaffes	500	510
Naturplan ²⁾	1.150	>2.200
Mindre ægtefælleafhængighed	600	600
Reservepulje	400	400
Løft til kulturen	150	150 ¹⁾
Effektiv mødeafholdelse ²⁾	200	200
Øget skatteligning ²⁾	300	300
Merudgifter i alt	9.600	>10.670

¹⁾ Det har ikke været muligt at foretage en provenuvurdering på det foreliggende grundlag, og SF's skøn er derfor lagt til grund.

²⁾ Udgiftsforslagene i SF's udspil omfatter hele eller delvise finansieringskilder. I Finansministeriets skøn vurderes udgiftsforslag og finansiering separat.

Forskellen i vurderingen af merudgifterne kan navnlig henføres til, at udgifterne til SF's naturplan af SF skønnes til godt 1,1 mia. kr. i 2010. Finansministeriet har i maj 2009 skønnet de samlede årlige omkostninger ved planen til 2,2-2,7 mia. kr., jf. svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 34 af 4. december 2008 (Alm. del - § 7). Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at vurdere, om udviklingen i priserne på landbrugsjord kan give grundlag for at revurdere dette skøn.

Forslagene vedrørende øget opkvalificering af ledige vurderes at have betydelige negative strukturvirkninger. Det skyldes navnlig forslaget om, at alle dagpenge-

modtagere uden uddannelse eller med en forældet uddannelse over 25 år efter 6 måneders ledighed får ret til at tage uddannelse på dagpenge frem for på fx SU. Det vil både øge tilgangen til ledighed og længden af ledighedsforløb.

Det vil øge ledigheden samtidig med, at der vil være flere i uddannelse på fulde dagpenge. Hertil kommer, at dagpengemodtagerne under uddannelsen ikke længe står til rådighed for arbejdsmarkedet, hvilket forringer virksomhedernes rekrutteringsmuligheder og presser lønomkostninger op. Personer under 25 år vil desuden få tilskyndelse til at udskyde studiestart til det fyldte 25. år, hvor det efter 6 måneders ledighed er muligt at tage en uddannelse på dagpenge. De negative strukturvirkninger er ikke medregnet i finansieringsregnestykket.

Finansieringsforslag

SF har opgjort merprovenuet ved finansieringsforslagene til 8,7 mia. kr. i 2010. Som beskrevet ovenfor har SF medregnet finansiering på godt 1,2 mia. kr. vedrørende modulation af landbrugsstøtte, effektiv mødeafholdelse og øget skatteligning. Finansieringen i FL10-udspillet udgør herefter samlet set knap 10 mia. kr., jf. tabel 2.

Tabel 2. Finansiering af SF's udspil til finansloven for 2010

(Mio. kr.)	SF's udspil	FM's skøn
Differentieret behandlingsgaranti	300	0
Omprioritering af erhvervstilskud	500	500
Stop for reklamer for uddannelsesinstitutioner	175	175 ¹⁾
Gebyr ved udeblivelse på sygehuse	90	50
Normal rente på indefrosne ejendomsskat	135	90
Afskaffelse af fradrag for sundhedsforsikringer	700	450
Ingen overpris på jobkonsulenter	200	<200
Billigere medicin	500	0
Begrænsning af brug af konsulenter i staten	800	0
Højere afgifter på cigaretter	900	900 ²⁾
Bedre fartkontrol	300	300 ¹⁾
Globaliseringspuljen	2.000	2.000
Satspuljen	600	600
Udmøntning af TB-reserve	1.500	1.500
Frivillig modulation af EU's landbrugsstøtte ³⁾	750	0
Effektiv mødeafholdelse ³⁾	200	0
Øget skatteligning ³⁾	300	?
Finansieringsforslag i alt	9.950	6.765

¹⁾ Det har ikke været muligt at foretage en provenuvurdering på det foreliggende grundlag, og SF's skøn er derfor lagt til grund.

²⁾ Opgjort efter adfærdsændringer og tilbageløb (inkl. virkning på arbejdsudbuddet). Den varige virkning skønnes til 700 mio. kr.

³⁾ Udgiftsforslagene i SF's udspil omfatter hele eller delvise finansieringskilder. I Finansministeriets skøn vurderes udgiftsforslag og finansiering, hvor det er muligt, separat.

Finansministeriet skønner, at SF's forslag vil give et samlet provenu på ca. 6,8 mia. kr., hvilket således er omkring 3,2 mia. kr. lavere end SF's eget skøn. Forskellen skal ses i sammenhæng med, at det ikke vurderes sandsynligt at opnå en række af de angivne besparelser, jf. nedenfor.

- **Differentieret behandlingsgaranti.** SF vurderer, at en differentieret behandlingsgaranti kan indbringe en besparelse på 300 mio. kr. Forslaget indebærer, at alvorligt syge patienter beholder en garanti på én måned, mens patienter med mindre alvorlige sygdomme får en garanti på 2 måneder. Det udvidede frie sygehusvalg indgår som en integreret del af den samlede sygehusaktivitet, hvorfor der ikke vurderes at være nogen provenuvirkning.
- **Billigere medicin:** SF vil spare 500 mio. kr. årligt ved, at praktiserende læger i højere grad udskriver det billigste præparat. Der er imidlertid allerede gennemført en række tiltag på området. Alle regioner udarbejder således vejledende basislister til praktiserende læger, hvor de mest omkostningseffektive lægemidler anbefales. Samtidig udmåles det offentlige tilskud ud fra det billigste produkt, selvom der udskrives et dyrere synonymt produkt. Da SF ikke peger på konkrete initiativer, der kan bidrage til yderligere effektiviseringer, vurderes det angivne besparelspotentiale ikke at være realistisk.
- **Begrænsning af brug af konsulenter i staten.** Det må lægges til grund, at eksterne konsulenter inddrages i opgaver, som under alle omstændigheder skal løses. Finansministeriet lægger endvidere til grund, at eksterne konsulenter inddrages, når det vurderes, at det er den mest omkostningseffektive måde at løse opgaven på. I og med, at der ikke er angivet opgaver, der skal falde bort, vurderes der ikke at være grundlag for at indregne en mindreudgift på konsulentydelse i staten i 2010.
- **Effektiv mødeafholdelse.** SF vurderer, at partiets forslag om at afsætte 200 mio. kr. til kurser i mødeteknik m.v. kan bidrage til effektiviseringer for et tilsvarende beløb. På baggrund af blandt andet overvejelser omkring øget anvendelse af videomødeteknologi vurderes det ikke realistisk at opnå det angivne finansieringsbidrag ved konkrete effektiviseringer af mødeafholdelsen i 2010.

Der er endvidere større afvigelser mellem SF's og FM's provenuskøn for følgende finansieringsforslag:

- **Afskaffelse af fradrag for sundhedsforsikringer.** SF foreslår at afskaffe skattefradraget for sundhedsforsikringer og angiver en provenuvirkning på 900 mio. kr. Ud fra de foreliggende informationer om initiativet skønnes provenuet til ca. 450 mio. kr. Det svarer stort set til Skattekommissionens vurdering.
- **Normal rente på indefrosen ejendomsskat.** SF foreslår, at udlånsrenten i forbindelse med indefrosne ejendomsskatter sættes op til "obligationsrenten året

før minus værdien af rentefradraget”. Finansministeriet skønner, at forslaget vil reducere de offentlige udgifter med omkring 90 mio. kr. i 2010, forudsat at det implementeres uden overgangsordninger. Skønnet baseres på de forudsatte renteniveauer for 2010 i Økonomisk Redegørelse august 2009, diskonteret pr. 1/10 2009 samt regnskabstal for 2008.

- Frivillig modulation af landbrugsstøtte. SF angiver, at der kan opnås 750 mio. kr. i merprovenu ved frivillig modulation af landbrugsstøtte. Den årlige frist for indmelding til Kommissionen om brug af frivillig modulation i det efterfølgende år er den 1. august, og det er således reelt ikke muligt at anvende flere midler end anmeldt af regeringen under frivillig modulation i 2010, men det er muligt at tilvejebringe finansiering vedr. modulerede midler fra 2011.
- Gebyr på udeblivelse på sygehuse: SF vurderer, at et gebyr på udeblivelse fra operation eller ambulante behandling på hhv. 500 kr. og 250 kr. kan give et provenu på 90 mio. kr. Ud fra statistik for patienters udeblivelse fra operationer og ambulante behandling skønnes gebyrindtægterne til 55-60 mio. kr. Fra-regnet administrationsomkostninger skønnes provenuet ved forslaget til ca. 50 mio. kr. Der er i skønnet ikke korrigeret for, at SF vil undtage særligt udsatte grupper for gebyret.
- Ingen overpris for jobkonsulenter. SF forudsætter, at der kan spares 200 mio. kr. årligt vedr. brugen af andre aktører i beskæftigelsesindsatsen. SF's skøn bygger på SFI-rapporten "Udlisning af sagsbehandling – andre aktører i beskæftigelsesindsatsen", som Beskæftigelsesministeriet tidligere har oplyst, bygger på forældede forudsætninger, jf. svar på Arbejdsmarkedsudvalgets spm. 313 og 314 af 10. juni 2009 (AMU, alm. del). I 2005 blev brugen af andre aktører, herunder betalingsmodellen, ændret og i de senere år har enhedsomkostningen pr. ledig ved brug af andre aktører været lavere end i det statslige jobcenter. Det anslåede besparelespotentialer vurderes derfor at være urealistisk.
- Øget skatteligning SF vurderer, at merudgiftsforslaget om at hæve SKAT's bevilling med 300 mio. kr. i 2010 er statsfinansielt neutralt, fordi de ekstra ressourcer til kontrol vil bidrage til et øget skatteprovenu. I Finansministeriets vurdering er der ikke medregnet et finansieringsbidrag fra dette forslag. SKAT gennemfører i disse år en række effektiviseringer af opgavevaretagelsen pga. de stordriftsfordele og synergievinster sammenlægningen af den kommunale og statslige skatteforvaltning muliggør. Sammenhængen mellem ressourcer og provenu er meget kompleks og ikke entydig. På den baggrund er det ikke muligt præcist at vurdere provenuet ved øget ligning.

SF har disponeret over afsatte puljer, herunder globaliseringspuljen og satspuljen. Det bemærkes hertil, at SF ikke er aftalepart i Aftale om fremtidens velstand og velfærd og derfor ikke har medvirket til at sikre det råderum, der er grundlaget for globaliseringspuljen.

Ad. 2) Investeringer, jf. tabel 1 i SF's finanslovsforslag for 2010

SF's investeringsforslag omfatter offentlige udgifter på 9½ mia. kr. inklusive kommunernes og regionernes udgifter til energirenoveringer. Derudover vil SF åbne for statslån til private energirenoveringer. SF skønner, at initiativerne vil øge offentlige og private investeringer med mindst 12 mia. kr. i 2010.

Investeringsforslagene er ikke konkretiseret tilstrækkeligt til, at det er muligt at foretage en nærmere vurdering af enkeltinitiativerne. Finansministeriet vurderer, at enkeltinitiativerne til dels omfatter offentlige investeringer, men andre offentlige udgiftsposter vil dog også øges som følge af forslagene, herunder navnlig offentlige subsidier. Der anvises ikke finansiering af investeringsforslagene i 2010. Det indebærer, at underskuddet på de offentlige finanser vil blive øget i 2010.

Finanspolitikken i Danmark er i forvejen meget lempelig i 2010, og mange af de initiativer, der er truffet beslutning om herhjemme og i udlandet, begynder først at virke med stigende kraft den kommende tid. Samtidig begrænses de finanspolitiske handlemuligheder af især løn- og konkurrenceevneudviklingen og et stort pres på den offentlige økonomi, jf. Økonomisk Redegørelse, august 2009.

Hvis SF's egen vurdering af investeringerne i udspillet på 12 mia. kr. lægges til grund, skønnes investeringsforslagene at øge den økonomiske aktivitet svarende til ca. ½ pct. af BNP i 2010. Der skønnes en yderligere mærkbar reduktion af den offentlige saldo i 2010. Realvæksten i de offentlige investeringer kan udgøre op mod 40 pct. i 2010, hvis investeringsforslagene gennemføres. Ifølge foreliggende data, der rækker tilbage til slutningen af 1940'erne, vil det svare til et historisk højt investeringsløft. Det kan reelt vise sig vanskeligt at realisere et sådant investeringsløft.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen